

Sygn. akt IV U 1293/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2017r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogusław Łój

Protokolant: stażysta Joanna Dejevska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2017r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania **S. Zakładu (...), (...)**
(...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. L. K.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. K. K.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. W. K.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. E. K.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. M. K.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. I. K.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. B. K.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. D. K.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. R. K.

z dnia 16.03.2017 r. znak (...), dot. T. K.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

przy udziale zainteresowanych L. K., W. K., E. K., M. K., I. K., B. K., D. K., R. K., T. K.

o podstawę wymiaru składek

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanej **L. K.** za okres wskazany

z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

2. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanego **K. K.** za okres wskazany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

3. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanego **W. K.** za okres wskazany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

4. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanej **E. K.** za okres wskazany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

5. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanego **M. K.** za okres wskazany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

6. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanej **I. K.** za okres wskazany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

7. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanej **B. K.** za okres wskazany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

8. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanego **D. K.** za okres wskazany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

9. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanego **R. K.** za okres wskazany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

10. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 16.03.2017 r. znak (...) w ten sposób,

że określony w niej przychód zainteresowanego **T. K.** za okres wskazany z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne,

11. zasądza od pozwanego na rzecz odwołującego kwotę **1.800 zł** tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 1293/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **L. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanej:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Jako podstawę prawną powyższej decyzji Zakład wskazał przepisy art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zdaniem organu rentowego, wydanie pracownikom świadczeń w postaci: bonów towarowych i paczek świątecznych w grudniu 2014 r. i grudniu 2015 r. oraz bonów towarowych w grudniu 2013 r., finansowanych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, nie miało charakteru socjalnego, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (tj. Dz.U. z 2015 r., poz. 2236 ze zm.) w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 800), a tym samym przekazane pracownikom wartości świadczeń wydanych z tego tytułu powinny być obciążone składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne jako przychód pracowników ze stosunku pracy.

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **K. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanego:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł.

Podstawa prawna i uzasadnienie tej decyzji były takie same, jak w przypadku decyzji dotyczącej zainteresowanej L. K..

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **W. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanego:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Podstawa prawna i uzasadnienie tej decyzji były takie same, jak w przypadku decyzji dotyczącej zainteresowanej L. K..

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **E. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanej:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Podstawa prawna i uzasadnienie tej decyzji były takie same, jak w przypadku decyzji dotyczącej zainteresowanej L. K..

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **M. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanego:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Podstawa prawna i uzasadnienie tej decyzji były takie same, jak w przypadku decyzji dotyczącej zainteresowanej L. K..

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **I. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanej:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Podstawa prawna i uzasadnienie tej decyzji były takie same, jak w przypadku decyzji dotyczącej zainteresowanej L. K..

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **B. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanej

- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Podstawa prawna i uzasadnienie tej decyzji były takie same, jak w przypadku decyzji dotyczącej zainteresowanej L. K..

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **D. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanego:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,

- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,

- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Podstawa prawna i uzasadnienie tej decyzji były takie same, jak w przypadku decyzji dotyczącej zainteresowanej L. K..

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **R. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanego:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,

- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,

- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Podstawa prawna i uzasadnienie tej decyzji były takie same, jak w przypadku decyzji dotyczącej zainteresowanej L. K..

Decyzją z dnia 16.03.2017 r., nr (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **T. K.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., tj. wartość świadczeń w formie „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód w przypadku zainteresowanego:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Podstawa prawna i uzasadnienie tej decyzji były takie same, jak w przypadku decyzji dotyczącej zainteresowanej L. K..

W odwołaniach od powyższych decyzji płatnik składek S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W., wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i ustalenie, iż wskazany w decyzji przychód pracownika z tytułu zatrudnienia u skarżącego, tj. wartość „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych” został sfinansowany ze środków przeznaczonych na cele socjalne i nie stanowi tym samym podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne oraz zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz skarżącego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- błąd w dokonanej przez organ ocenie stanu faktycznego, skutkujący uznaniem, iż wskazany w decyzji przychód pracownika z tytułu zatrudnienia u płatnika składek, tj. wartość „paczek ze słodyczami” i „bonów towarowych”, sfinansowanych ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne, w sytuacji gdy przychód ten jest wyłączony z podstawy wymiaru składek;
- naruszenie § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. z 2015 r., poz. 2236 z późn. zm.) przez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W. zatrudnia ok. 550 pracowników. W skład zarządu Spółki wchodzi H.F.L. (Prezes Zarządu) oraz E. Z. (Członek Zarządu).

W latach 2013-2015 u płatnika składek obowiązywał Regulamin zasad wykorzystania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Zgodnie z § 1 regulaminu Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (dalej Fundusz) jest przeznaczony na finansowanie lub dofinansowanie usług świadczonych w związku z działalnością kulturalno-oświatową i sportowo-rekreacyjną oraz na udzielanie pomocy materialno-rzeczowej lub finansowej i udzielanie zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe osobom uprawnionym do korzystania z Funduszu.

Szczegółowe zasady podziału i przeznaczenia środków Funduszu ustala corocznie, w oparciu o zasady określone w regulaminie oraz propozycje przedstawione przez Komisję Socjalną, Zarząd Spółki (§ 8).

Regulamin przewidywał, że osobami uprawnionymi do korzystania z Funduszu są: 1. pracownicy zatrudnieni na czas nieokreślony i określony na podstawie umowy o pracę – bez względu na wymiar zatrudnienia – po przepracowaniu co najmniej 6 miesięcy i będący w stosunku pracy, 2. emeryci i renciści – byli pracownicy, 3. członkowie rodzin osób wymienionych w pkt 1 i 2 oraz 4. osoby pozostające we wspólnym pożyciu i prowadzące wspólne gospodarstwo domowe z osobami wymienionymi w pkt 1 i 2 (§ 7 ust. 1).

Ze środków Funduszu mogą być finansowane w całości lub w części świadczenia rzeczowe (także w postaci bonów towarowych) osobom uprawnionym wymienionym w § 7 pkt 1 i 2 regulaminu, a także świadczenia finansowe (pieniężne) osobom uprawnionym w rozumieniu § 7 pkt 1 regulaminu, z wyłączeniem osób przebywających na urloпах wychowawczych (§ 1 ust. 1 i 2 aneksu do regulaminu ZFŚS).

Zasady przyznawania ulgowych usług i świadczeń z Funduszu były, zgodnie z rozdziałem V regulaminu, uzależnione są od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z nich (§ 9 ust. 1). Świadczenia z Funduszu przyznawane są w oparciu o wnioski osoby uprawnionej, złożony w D. (...) i mają charakter uznaniowy (§ 9 ust. 2). W myśl § 10 ust. 1 sytuację życiową, rodzinną i materialną osoby uprawnionej określano na podstawie oświadczenia tej osoby, składanego w D. (...) raz w roku kalendarzowym w terminie wskazanym przez pracodawcę.

- regulamin zasad wykorzystania ZFŚS z dnia 20.10.2010 r., k. 424-434 akt kontroli,

- aneks do nr (...) z 01.12.2010 r. do regulaminu, k. 421-422 akt kontroli,

- informacje z KRS z dnia 06.05.2016 r., k. 1035-1042 akt kontroli

W 2013 roku Komisja Socjalna przyznała pracownikom pakiety świąteczne, które obejmowały:

- świadczenie pieniężne,

- bon towarowy w wysokości 100 zł z możliwością realizacji w sklepie Spółki do 31.01.2014 r.,

- paczkę mikołajkową dla dzieci pracowników o wartości ok. 50 zł dla każdego dziecka w wieku od 1 do 16 lat.

Ustalono progi dochodu brutto przypadającego na jednego członka rodziny, na podstawie których przyznawano świadczenia pieniężne:

a) 0 – 800 zł – 350 zł,

b) 801 – 1.800 zł – 300 zł,

c) 1.801 – 2.800 zł – 250 zł,

d) powyżej 2.801 zł – 150 zł.

Dla pracowników w poszczególnych progach dochodu ustalono następujące odpłatności za paczkę:

a) zwolnienie z odpłatności,

b) 4 zł,

c) 7 zł,

d) 10 zł.

dowód: protokół nr (...) z posiedzenia Komisji Socjalnej w dniu 13.11.2013 r., k. 614 akt kontroli,

- potwierdzenie odbioru paczek przez pracowników, k. 626-642 akt kontroli,

- lista osób potwierdzających odebranie bonów świątecznych w grudniu 2013 r., k. 644-678 akt kontroli,

- lista pracowników, którym wypłacono świadczenie pieniężne w określonej wysokości, k. 1063- 1070 akt kontroli,

- k. 622 akt kontroli

W 2014 roku Komisja Socjalna przyznała pracownikom pakiety świąteczne, które obejmowały:

- świadczenie pieniężne,
- bon towarowy w wysokości 150 zł z możliwością realizacji w sklepie Spółki do 31.01.2015 r.,
- paczkę ze słodyczami o wartości ok. 100 zł.

Ustalono progi dochodu brutto przypadającego na jednego członka rodziny, na podstawie których przyznawano świadczenia pieniężne:

- a) 0 – 800 zł – 400 zł,
- b) 801 – 1.800 zł – 350 zł,
- c) 1.801 – 2.800 zł – 300 zł,
- d) powyżej 2.801 zł – 200 zł.

dowód: protokół nr (...) z posiedzenia Komisji Socjalnej w dniu 07.11.2014 r.,
k. 680-682 akt kontroli,

- lista osób potwierdzających odebranie bonów i paczek świątecznych w grudniu 2014 r., k. 694-770 akt kontroli,
- lista pracowników, którym wypłacono świadczenie pieniężne w określonej wysokości, k. 1054- 1062 akt kontroli,

W 2015 roku Komisja Socjalna przyznała pracownikom pakiety świąteczne, które obejmowały:

- świadczenie pieniężne,
- bon towarowy w wysokości 150 zł z możliwością realizacji w sklepie Spółki do 31.01.2016 r.,
- paczkę ze słodyczami o wartości ok. 130 zł.

Ustalono progi dochodu brutto przypadającego na jednego członka rodziny, na podstawie których przyznawano świadczenia pieniężne:

- a) 0 – 1.000 zł – 400 zł,
- b) 1.001 – 2.000 zł – 350 zł,
- c) 2.001 – 3.000 zł – 300 zł,
- d) powyżej 3.001 zł – 200 zł.

dowód: protokół nr (...) z posiedzenia Komisji Socjalnej w dniu 19.10.2015 r.,
k. 448 akt kontroli,

- lista osób potwierdzających odebranie bonów świątecznych w grudniu 2015r., k. 451-488 akt kontroli,
- lista pracowników, którym wypłacono świadczenie pieniężne w określonej wysokości, k. 1044- 1054 akt kontroli,

Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych u płatnika składek „(...) (...)” Sp. z o.o. zarządzała Komisja Socjalna składająca się z 3 członków: 1 pracownika A., 1 pracownika D. (...) oraz 1 pracownika D.(...).

Z Funduszu wypłacane były m.in. świadczenia z okazji świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy, świadczenia na organizację wycieczek, imprez sportowych i kulturalnych, zapomogi losowe oraz pożyczki mieszkaniowe. Płatnik składek nie wypłacał pracownikom świadczeń „wczasu pod gruszą”, ani nie dofinansowywał wczasów czy kolonii dla dzieci.

Pracownicy Spółki, którzy mieli zamiar skorzystać ze świadczeń z Funduszu Socjalnego musieli każdego roku, w terminie do końca kwietnia, złożyć pracodawcy oświadczenie o wysokości dochodu brutto przypadającego na jednego członka rodziny. Jednocześnie na tym samym formularzu pracownik miał możliwość wskazania okoliczności dotyczących sytuacji życiowej, które mogły mieć wpływ na wysokość wypłacanych przez płatnika świadczeń socjalnych, np. choroba członka rodziny. Oświadczenia te mogły być korygowane przez pracowników, w przypadku zmiany ich sytuacji materialnej.

Komisja Socjalna na podstawie złożonego przez pracownika powyższego oświadczenia, dokonywała podziału pracowników na grupy dochodowe. Protokół sporządzony przez Komisję Socjalną ze wskazaniem wysokości przyznanych świadczeń socjalnych w poszczególnych grupach dochodowych był przedstawiany do zatwierdzenia i podpisania Członkowi Zarządu – E. Z.. Po podpisaniu protokołu Komisja Socjalna umieszczała ogłoszenie w gablocie o terminie wydawania pakietów świątecznych.

Pakiety świąteczne przyznawane pracownikom przez Spółkę z okazji świąt Bożego Narodzenia składały się z paczki, bonu towarowego oraz świadczenia pieniężnego. Wartość bonu towarowego i paczki była taka sama dla wszystkich pracowników, natomiast świadczenia pieniężne były różnicowane na podstawie złożonego oświadczenia ze względu na dochód przypadający na jednego członka rodziny. Różnice świadczeń wynosiły od 50 do 100 zł. Uprawnieni nie składali odrębnych wniosków o świadczenia na święta Bożego Narodzenia. Złożenie oświadczenia o dochodach traktowane było jako złożenie wniosku o świadczenie i stanowiło warunek przyznania tego świadczenia. Spółka zrezygnowała z wymogu każdorazowego składania przez pracowników wniosków o przyznanie świadczeń socjalnych w celu zmniejszenia ilości dokumentów. Brak złożonego oświadczenia był równoznaczny z rezygnacją ze świadczeń z ZFŚS.

Otrzymaany bon towarowy pracownik mógł zrealizować wyłącznie w sklepie firmowym płatnika składek w ciągu miesiąca i przeznaczyć na zakup wędlin, kielbas, mięsa. Pakiet świąteczny wydawany był pracownikom łącznie jako całość przed świętami Bożego Narodzenia. W wyznaczonym terminie paczki odbierane były na portierni, a bony towarowe w D. (...). Świadczenie pieniężne przekazywane było tego samego dnia na konta bankowe pracowników. Pracownicy kwitowali odbiór paczek i bonów towarowych. Paczki wydawane były wszystkim pracownikom bez względu na to czy mieli dzieci i ile ich posiadali.

Każde świadczenie wypłacane przez płatnika „(...) (...)” Sp. z o.o. z ZFŚS uwzględniało kryterium socjalne. Bony towarowe były wydawane pracownikom także z okazji świąt Wielkanocnych, a ich wysokość różniła się ze względu na kryterium dochodu na członka rodziny. W przypadku paczek ze słodyczami wydawanych przez zakład na Dzień Dziecka oraz Mikołajki obowiązywała dopłata w zależności od dochodu pracownika. Były to świadczenia jednorodne i nie obejmowały innych dodatkowych świadczeń, a jak w przypadku pakietu świątecznego.

Pracownicy byli zadowoleni ze sposobu podziału i wypłaty środków z ZFŚS.

dowód: zeznania członka zarządu odwołującego E. Z., k. 50v-51 akt sąd.

- zeznania świadka A. P., k. 44-45 w zw. z k. 49v-50v, 46v-47 akt sąd.,

- oświadczenia pracowników, k. 435-446 akt kontroli

Zainteresowani otrzymywali od płatnika składek – S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. we W. świadczenia socjalne z okazji Świąt Bożego Narodzenia w następującej wysokości:

1) L. K.:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

2) K. K.:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł.

3) W. K.:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

4) E. K.:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

5) M. K.:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

6) I. K.:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

7) B. K.:

- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

8) D. K.:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

9) R. K.:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

10) T. K.:

- w grudniu 2013 r. – bon towarowy o wartości 100,00 zł,
- w grudniu 2014 r. – paczkę ze słodyczami o wartości 113,00 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł,
- w grudniu 2015 r. - paczkę ze słodyczami o wartości 123,90 zł oraz bon towarowy o wartości 150,00 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania płatnika składek są zasadne.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy świadczenia socjalne z okazji Bożego Narodzenia w postaci paczek ze słodyczami oraz bonów towarowych przyznanych pracownikom z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez płatnika składek S. Zakład (...) „(...) (...)” Sp. z o.o. z siedzibą we W. stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z art. 18 ustawy z dnia o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 963 z późn. zm).

Zgodnie z ust. 1 tego artykułu, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

Definicja przychodu zawarta jest w art. 12 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2032 z późn. zm.).

Zgodnie z tym przepisem (ust. 1), za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za nie wykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Zgodnie natomiast z § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 2236) świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych są przychodem, który nie stanowi podstawy wymiaru składek.

Przepis ten wskazuje na przedmiotowe wyłączenie świadczenia pracownika stanowiącego przychód w związku z wykonywaną pracą z obowiązku odprowadzania od niego składek na ubezpieczenia społeczne.

Z literalnego brzmienia tego przepisu wynika, iż przedmiotowe wyłączenie dotyczy jedynie środków przeznaczonych na cele socjalne.

Skoro natomiast ustawodawca nie definiuje jednocześnie w powyższym akcie prawnym pojęcia „środków na cele socjalne”, zasadnym staje się określenie tego sformułowania w oparciu o przepisy ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 800).

W związku z powyższym zasadne jest stwierdzenie, iż z funduszu mogą być finansowane tylko te rodzaje działalności socjalnej, które są objęte ustawową definicją pojęcia „działalność socjalna”, zawartą w art. 2 pkt 1 wyżej wskazanej ustawy.

Zgodnie natomiast z tym przepisem, działalność socjalna pracodawcy może przejawiać się jako usługi świadczone na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych, sprawowanej przez dziennego opiekuna lub nianię, w przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową.

Środki zakładowego funduszu socjalnego pracodawca może przeznaczyć również na dofinansowanie zakładowych ośrodków wczasowych i kolonijnych, domów wypoczynkowych, sanatoriów, ogrodów działkowych, obiektów sportowo rekreacyjnych, żłobków i przedszkoli oraz obiektów służących działalności kulturalnej.

A contrario wyklucza to finansowanie z funduszu socjalnego takich świadczeń socjalno-bytowych, których pracodawca udziela pracownikom w związku z ich zatrudnieniem i przede wszystkim w celu zaspokojenia swoich interesów, np. zakwaterowanie w hotelach pracowniczych, dowóz do pracy, wyżywienie, stypendia szkoleniowe.

Zgodnie więc z cytowanym § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia z dnia 18.12.1998r., podstawy wymiaru składek nie stanowią świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Przepis art. 8 ust. 1 w/w ustawy z dnia 04.03.1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych wyznacza z kolei zasadę, iż przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu.

Przepis art. 8 ust. 2 ww. ustawy stanowi z kolei, iż zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z funduszu z uwzględnieniem ust. 1 oraz zasady przeznaczania środków funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie.

W ocenie Sądu przesłanka warunkująca zastosowanie omawianego wyżej wyłączenia przedmiotowego została spełniona, tym bardziej, że organ rentowy również nie kwestionował tej okoliczności.

W sprawie bezsporne było przyznanie przez odwołującego swoim pracownikom świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w latach 2013-2015 w formie paczek ze słodyczami oraz bonów towarowych stanowiących część pakietu świątecznego z okazji świąt Bożego Narodzenia.

Drugim z elementów determinujących wyłączenie środków wypłaconych przez pracodawcę z podstawy wymiaru składek jest źródło ich finansowania.

Z wykładni gramatycznej wyżej omawianego przepisu wynika jednoznacznie, że środki te powinny być finansowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie w zakresie świadczeń wskazanych w zaskarżonych decyzjach również ta przesłanka została spełniona.

Świadczenia z okazji świąt Bożego Narodzenia były świadczeniami przewidzianymi przez obowiązujący u płatnika w spornym okresie w Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, który w § 12 ust. 1 stanowił, że ze środków Funduszu mogą być finansowane w całości lub w części świadczenia rzeczowe, także w formie bonów towarowych dla pracowników, którzy przepracowali co najmniej 6 miesięcy i pozostając w stosunku pracy oraz byłych pracowników - emerytów i rencistów.

Poza sporem pozostaje okoliczność, że odwołujący w ww. zakresie gospodarował środkami pochodzącymi z Funduszu Socjalnego.

Spornym natomiast pozostaje sam sposób wydatkowania tych środków. Organ rentowy uzasadniając zaskarżone decyzje uzależnił wyłączenie z podstawy wymiaru składek uzyskanych w ten sposób przez pracowników świadczeń od zastosowania przez płatnika przy udzielaniu tych świadczeń kryterium socjalnego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

W przeciwnym wypadku jego zdaniem należy traktować wypłacone na rzecz pracowników z Funduszu Socjalnego świadczenia jako dodatkowy przychód, który stanowi podstawę wymiaru składek.

Wskazać należy, że to pracodawca łącznie z przedstawicielami pracowników gospodaruje środkami Funduszu, dokonuje podziału środków Funduszu na poszczególne rodzaje działalności socjalnej i przyznaje poszczególnym uprawnionym świadczenia finansowane z Funduszu na zasadach określonych w regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych jest wewnątrzzakładowym aktem normatywnym konkretyzującym i rozwijającym określone w ustawie zasady gospodarowania środkami Funduszu, przeznaczania środków Funduszu na poszczególne rodzaje działalności socjalnej i przyznawania indywidualnych świadczeń socjalnych.

Oczywistym jest, że swoboda regulacji w regulaminie zasad przyznawania indywidualnych świadczeń jest ograniczona ustanowioną przez ustawodawcę w art. 8 ust. 1 ogólną zasadą, zgodnie z którą przyznawanie tych świadczeń ma być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

Sprzeczne z ustawą jest więc wydatkowanie środków Funduszu niezgodnie z zasadą ich przyznawania według kryterium socjalnego, to jest kryterium uzależniającego przyznawanie ulgowych usług i świadczeń od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2001r. I PKN 579/2000 OSNP 2003/14 póż. 331.

W ocenie Sądu zasada ta nie została naruszona przez płatnika składek przy finansowaniu świadczeń z ZFŚS będących przedmiotem zaskarżonych decyzji.

Świadczenia w postaci paczek ze słodyczami oraz bonów towarowych były częścią świadczenia nazwanego przez odwołującego „pakietem świątecznym” w skład którego wchodziły: świadczenie pieniężne, paczki ze słodyczami oraz bony towarowe. Płatnik składek przyznając zainteresowanym te świadczenia spełnił wszystkie przesłanki, które decydują o tym, że były to świadczenia socjalne, a mianowicie przyznał je stosując kryterium socjalne (dochód na członka rodziny) oraz stosował przy tym przepisy obowiązującego regulaminu świadczeń socjalnych.

Obowiązujące przepisy prawa nie nakładają wymogu, aby oświadczenie o dochodzie na członka rodziny pracownik zobowiązany był składać za każdym razem, kiedy ubiega się o świadczenie z Funduszu.

Żaden przepis prawa nie wyznacza też, w jakich odstępach czasu należy składać takie oświadczenie.

W przedmiotowej sprawie pracownicy składali stosowne oświadczenia o wysokości osiągniętego dochodu na członka rodziny corocznie do końca kwietnia.

Oświadczenia te były brane pod uwagę przy przyznawaniu świadczeń pieniężnych oraz wszystkich pozostałych świadczeń z ZFŚS, o czym pracownicy byli informowani.

Każdy z pracowników wiedział, że w razie zmiany sytuacji materialnej lub rodzinnej może i powinien złożyć pracodawcy nowe oświadczenie w tym zakresie.

Nie ma również wymogu składania odrębnych wniosków o każde świadczenie przyznawane z Funduszu Socjalnego. Jednocześnie płatnik składek przyjął, że skoro pracownik złożył oświadczenie o dochodach przypadających na jednego członka rodziny to tym samym wyraził chęć pobierania świadczeń z ZFŚS.

Odwołująca Spółka zatrudnia ok. 550 pracowników i rezygnując z wymogu składania wniosku o przyznanie świadczenia socjalnego miała na celu uniknięcia zbędnej biurokracji. Płatnik przyjął, iż pracownik odbierając „pakiet świąteczny” de facto wnosil o jego wydanie i przyjmował go. Spółka nie przyznawała świadczeń automatycznie, a pracownik miał prawo odmówić jego przyjęcia.

Co istotne, organ rentowy nie kwestionuje charakteru prawnego świadczenia pieniężnego i zaskarżone decyzje nie dotyczą oskładkowania tej części pakietu. Pozwany uznał jedynie, że bony i paczki stanowią odrębne świadczenia, które – wobec ich równej wysokości – zostały przyznane z naruszeniem ustawy o ZFŚS.

Stanowisko takie nie jest zasadne. Pracodawca przyznawał bowiem pakiety świąteczne jako całość – pracownicy składali jedno oświadczenie o sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej, by otrzymać cały pakiet, złożony z trzech części. Pakiet przyznawany był w trzech częściach jedynie ze względów praktycznych: paczki i bony pracownicy musieli odebrać, a świadczenie pieniężne wypłacane było na konto. Oprócz tego – zasady przyznawania i klasyfikacja uprawnionych pracowników przez Komisję dotyczyły pakietów jako całości. Zatem łączna wartość pakietów niewątpliwie była zróżnicowana i uzależniona od przesłanek wymienionych w art. 8 ust. 1 ustawy.

Zakład pracy – tutaj Komisja Socjalna – określił przedziały dochodowe, w zależności od których danemu pracownikowi z uwagi na jego dochód w rodzinie przysługiwało świadczenie w określonej wysokości.

Nie jest rolą Sądu ustalanie jakichś innych przedziałów. Nie należy to również do organu rentowego, który zresztą ani tego nie zrobił, ani też nie zakwestionował prawidłowości stosowanych u odwołującego przedziałów dochodowych wydając zaskarżone decyzje.

W uzasadnieniu tych decyzji podnosił jedynie to, że pracownicy nie składali odrębnych, pisemnych wniosków o przyznanie świadczenia ani nie składali kolejnego oświadczenia o dochodzie na członka rodziny.

Postanowienia rozdziału V Regulaminu zakładały, że ubiegając się o świadczenie socjalne, osoby uprawnione składają co roku oświadczenie o dochodzie na członka rodziny z uwzględnieniem sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej.

Powszechnie wiadomym i akceptowanym było to, że oświadczenie takie jest niezbędne, ale i wystarczające, aby otrzymać świadczenie socjalne, w tym pakiet świąteczny. Zawarte w aktach organu rentowego oświadczenia, składane przez zainteresowanych, rozumiane były jako wnioski o przyznanie świadczenia i stanowiły warunek jego wypłaty.

Zainteresowani składali oświadczenia majątkowe, na których widniała liczba osób w rodzinie i uzyskane dochody brutto na członka rodziny w danym roku kalendarzowym.

Zdaniem Sądu dokumentacja ta w sposób niewątpliwy potwierdza, że pracodawca opierał podział i przyznanie świadczeń z „pakietu świątecznego” z okazji świąt Bożego Narodzenia na kryteriach socjalnych biorąc pod uwagę sytuację rodzinną, materialną i życiową każdego indywidualnie ocenianego w tym kontekście pracownika.

Analiza protokołów posiedzeń Komisji Socjalnej oraz zestawień świadczeń wypłaconych pracownikom prowadzi do wniosku, że występują wyraźne zróżnicowania w wysokości świadczeń w obrębie poszczególnych kategorii zawodowych czy pracowniczych osób uprawnionych. Zróżnicowane są też przede wszystkim świadczenia otrzymywane przez zainteresowanych w tych samych latach. Co prawda zróżnicowanie dotyczy jedynie świadczeń pieniężnych, jednak były one częścią składową przyznanego świadczenia, co należy uznać, że kryteria socjalne zostały zastosowane wobec całości przyznanego świadczenia.

W zaskarżonych decyzjach pozwany organ rentowy podniósł, że świadczenie w postaci pakietu świątecznego nie było wskazane w Regulaminie. Organ rentowy, pomija jednak, że Regulamin w ogóle nie zawierał katalogu świadczeń,

które mogły być przyznawane pracownikom płatnika składek. Należy zauważyć, że w zaskarżonych decyzjach pozwany skonstruował w taki sposób, że jedno świadczenie w postaci pakietu świadczonego zostało podzielone na trzy części i w ocenie pozwanego każda z tych części (bon towarowy i paczka) nie były zróżnicowane co do ich wartości. Jednak jak wskazano już wyżej wartość świadczenia pieniężnego była zróżnicowana w oparciu o kryterium dochodowe i to zróżnicowanie sumy pieniężnej różnicowało wartość pakietu socjalnego w oparciu o kryterium dochodu. Zdaniem Sądu, umieszczenie w danym pakiecie świadczeniowym kilku różnych świadczeń rzeczowych lub finansowych nie świadczy o tym, że mamy do czynienia z kilkoma odrębnymi świadczeniami socjalnymi, skoro całościowa wartość pakietów była różna i uzależniona od ustawowych kryteriów.

Odwołujący pracodawca w analizowanej sprawie zdaniem Sądu dokonał analizy sytuacji życiowej, materialnej i osobistej pracowników przed przyznaniem przedmiotowych świadczeń. Nie musi to przy tym wiązać się z podejmowaniem nadzwyczajnych działań ze strony pracodawcy, generowaniem dodatkowych sił i środków. Zdaniem Sądu wystarczające było coroczne złożenie przez każdego pracownika oświadczenia o wysokości dochodu na jednego członka rodziny ze wskazaniem ile osób i w jakim wieku składa się na rodzinę pracownika. Taka informacja ujmowała w istocie nie tylko dochody pracownika osiągane u odwołującego, ale także dochody pracownika osiągane poza zakładem pracy, a także dochody członków rodziny, pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z pracownikiem. Powyższe obrazuje zarówno sytuację osobistą, rodzinną jak i materialną, jak tego wymaga ustawa. Stanowisko takie jest prezentowane zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i literaturze przedmiotu.

Mając na uwadze cały zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy należało uznać, że wyżej wymienione świadczenia podlegają wyłączeniu z podstawy wymiaru składek. Tym samym Sąd Okręgowy przyjął, że wydatkowane przez płatnika składek kwoty na ww. świadczenia mieściły się w zakresie szeroko rozumianej działalności socjalnej.

Należy w tym miejscu podkreślić pogląd prezentowany w orzecznictwie, że ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych pozostawia pracodawcy kwestię określenia kryteriów i procedury dysponowania środkami Funduszu, stawiając jedynie wymóg uzależniania przyznawania świadczeń od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracownika.

Przepis art. 8 ust. 1 ustawy jest przy tym „ogólnikowy i nie zawiera żadnych wskazówek co do gromadzenia informacji o stanie majątkowym, sytuacji rodzinnej, życiowej czy dochodach osób uprawnionych.

Ustawodawca pozostawiając w tej mierze swobodę pracodawcy i załodze pracowników nie zdefiniował żadnych kryteriów ani progów, jakie winny być brane pod uwagę, a tym samym nie określił sposobu dokumentowania sytuacji uprawnionych do świadczeń socjalnych. Wobec powyższego nie można odrzucić założenia, że informacje o pracownikach pracodawca zbiera samodzielnie, na podstawie rozmów i znajomości z pracownikami.

Należy także pamiętać, że niewątpliwie, częściowe informacje o stanie rodzinnym wynikają również z dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych pracownika i zgłoszeniach do ubezpieczenia społecznego” (wyrok SA w Poznaniu z 16.04.2014 r., III AUa 2494/13, LEX nr 1509072).

Pracodawca ma swobodę w doborze instrumentów, przy pomocy których ustali sytuację socjalną (życiową, rodzinną i materialną) osób uprawnionych. Może tego dokonać na przykład poprzez zobowiązanie ubiegającego się o świadczenie pracownika do złożenia oświadczenia, bądź wniosku, w którym znajdą się wszystkie niezbędne informacje dotyczące sytuacji rodzinnej, życiowej i materialnej tego pracownika. Czyli takie informacje, które pozwolą pracodawcy, w zgodzie z ustawą i regulaminem funduszu, ustalić sytuację życiową, rodzinną i materialną. Ważne jest, aby przed przyznaniem świadczenia z funduszu pracodawca rzeczywiście uzależnił samo przyznanie świadczenia, a następnie jego wysokość od sytuacji socjalnej pracownika (por. wyrok SA w Łodzi z 19.09.2013 r., III AUa 414/13, LEX nr 1381426).

Instrumenty przyjęte przez Komisję Socjalną dla badania sytuacji socjalnej pracowników w niniejszej sprawie, również są akceptowalne przez pryzmat powołanych na wstępie przepisów.

Tak więc z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że Komisja socjalna rozstrzygała o przyznaniu świadczeń socjalnych w oparciu o kryteria sytuacji życiowej, materialnej i rodzinnej pracowników, które to informacje pozyskiwała w oparciu o oświadczenia o dochodzie na członka rodziny.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji wyroku

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

Na poniesione przez stronę odwołującą koszty składały się koszty zastępstwa procesowego w stawce wynikającej z cytowanego rozporządzenia, która w dniu wniesienia odwołań wynosiła 180,00 zł. Wobec tego, że w niniejszej sprawie przedmiotem rozpoznania były odwołania od 10 decyzji, stronie należał się zwrot kosztów.